

FÖLDRAJZ

8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Összpontszám:	50p	
---------------	-----	--

Beküldési határidő: 2020. október 16.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

I. Utazás Dél-Amerikában! Ebben a feladatban egy képzeletbeli utazáson vehetsz részt a National Geographic fotóriporterével, amelyen tíz érdekes földrajzi helyet kerestek fel. A feladatod, hogy nevezd meg a leírások alapján ezeket a helyeket. A feladat megoldása során használd az atlaszodat is! A megoldásokat írd a feladatokban megadott vonalakra! 10 pont/

1. A gépünk egy mérnöki mestermű közeléből szállt fel, amelynek megépítése lehetővé tette a hajósok számára, Dél-Amerika megkerülése nélkül jussanak át az Atlanti-óceánról a Csendes-óceánra. A csatornát 1914-ben adták át. Honnan indultunk? _____

2. Gépünkkel felszállva délnyugati irányba indultunk, hogy megismerjünk egy érdekes szigetcsoporthat, amelyen még az Egyenlítő is keresztülhalad. Ehhez különleges engedélyre volt szükségünk az Ecuadori kormánytól. Alig vártuk, hogy lássuk az itt élő óriás teknősöket. Mi a neve a szigetcsoporthatnak? _____

3. Utunkat az Egyenlítő mentén folytattuk keleti irányba, hogy megérkezzünk az ország fővárosába, ami mindössze 35 km-re fekszik az Egyenlítőtől délre. Melyik fővárosba érkeztünk? _____

4. Utunkat déli irányba folytattuk és mindössze 50 km-es repülés után megpillantottuk az ország egyik leghíresebb vulkánját! Mi ennek a rétegvulkánnak a neve? _____

5. Délkeleti irányba repültünk tovább, hogy megpillanthassuk az egykori Inka Birodalom romvárosát, amely ma a Világörökségnek is része. _____

6. Utunkat továbbra is délkeleti irányba folytattuk, mivel szerettünk volna hajózni a világ legmagasabban fekvő hajózható taván. _____

7. Utunkat másnap keleti irányba folytattuk, mivel szerettük volna látni azt a fiatal fővárost, ahonnan Dél-Amerika legnépesebb országát irányítják. Melyik fővárosban landoltunk? _____

8. Másnap közel 1000 km-es út várt ránk, mert szerettük volna látni az ország korábbi fővárosát, valamint szerettünk volna fürödni a Copacabana strandon. Melyik városban hűsöltünk? _____

9. Utunkat nyugati irányba folytattuk hogy láthassuk Dél-Amerika legmagasabb csúcsát! _____

10. Utolsó állomásunk a világ legszélesebb folyótorkolata volt keleti irányban. Hol ért véget az utazásunk? _____

II. NÉGYFÉLE KAPCSOLAT–SARKVIDÉKEK

Útmutató: A nagybetűvel jelölt fogalmak és az állítások közötti kapcsolatot kell felismerned!

Először az állítást olvasd el, és azután keresd meg hozzá a megfelelő fogalom betűjelét! Válaszodat írd az állítás utáni vonalra!

20 pont/

A. Arktisz

B. Antarktisz

C. Mindkettő

D. Egyik sem

1. Kristályos alapzatát több km-es jégpáncél fedi. ____

2. Ha a sarkpontjára építenénk egy házat, annak minden oldalán lévő ablaka É felé nézne. ____

3. Hozzá tartozik Izland szigete is. ____

4. Az amerikai Peary érte el elsőként a sarkpontját. ____

5. Sarkpontjának hosszúsága: ny. h. 0°-180° k. h. 0°-180°. ____

6. Itt március 21-től szeptember 23-ig nem megy le a Nap. ____

7. Jegesmedvék, fókák élnek a területén. ____

8. Politikai felosztása 1928-ban megtörtént. A megállapodás szerint Norvégia, Oroszország, Kanada, USA, Dánia birtoka. ____

9. Három óceán mossa partjait. ____

10. A nagyobb mennyiségű feketekőszén jelenléte arra utal, hogy sok millió évvel ezelőtt éghajlata trópusi, ill. szubtrópusi volt. ____

11. Éghajlata a Nap alacsony járásával függ össze. ____

12. Egyre nagyobb veszélyt jelent a fölötte elvékonyodó ózonréteg. ____

13. Vizei gazdagok oxigénben és planktonban. ____

14. Az interkontinentális légi közlekedésben egyre nagyobb szerepet játszik. ____

15. Területén működő vulkán található. ____

16. Amundsen itt lelte halálát. ____

17. Nevét a Nagymedve csillagképről kapta. ____

18. A hideg éghajlati övezetben fekszik. ____

19. Itt mérték bolygónk hőmérsékleti minimumát (Vosztok állomás, -89,2° C). --- ____

20. Képzeltbeli „címerállata” a pingvin lehetne. ____

III. Híres magyar utazók, felfedezők

Vajon kiket rejtenek a leírások?

10 pont/

1. Ő tudósított először arról, hogy a Nílus egyik szigetén, Vádi-Halfa közelében egy „magyar” nevű berber törzs él, amelynek tagjai állítólag II. Szolimán szultán serege által összefogdosott magyar hadifoglyok, majd katonák leszármazottai. A törzs magyarabnak nevezi magát. Ki tudósított erről?

2. Utazásai során értékes kőzet-, növény- és állattani gyűjtést is végzett (számos új talaj- és barlanglakó fajt fedeztek fel a hazaküldött mintákban), de számos néprajzi tárgyat is gyűjtött és mindenfelé kutatta a magyar utazók és földrajzkutatók emlékeit. Az összegyűjtött értékes anyagok alkották a Magyar Földrajzi Múzeum anyagának alapját, melynek megalapítását hosszas bürokratikus huzavona után végül 1983-ban engedélyezték. A gyűjtemény az érdi Wimpffen-kúriában kapott helyet. Érd városa 1988-ban díszpolgárrá nevezte ki a múzeumot létrehozó geográfust. _____
3. A tibetológia megalapítója, a tibeti-angol szótár megalkotója. A dardzsilingi európai temetőben helyezték végső nyugalomra, a Himalája harmadik legnagyobb csúcsa, a Kancsendzönga (KangchenDzö-nga) árnyékában. _____
4. Afrika-kutató, zoológus, tanár, vadász és természettudományi író volt. Halálának évében, 1958-ban megnyitották a veszprémi vadasparkot, amely a nevét vette fel. _____
5. Az oroszországi finnugor népek körében végzett gyűjtő- és kutatómunkája miatt Észak Körösi Csomája néven szokták emlegetni. Elkészítette az Északi-Urál földrajzi és néprajzi térképét. _____
6. Természetjáró, világutazó, televíziós szerkesztő, a magyar televíziós természetfilmezés egyik megteremtője. Legtöbben országjáró kéktúrafilmjeiről, a tévében többször is vetített Másfélmillió lépés Magyarországon, illetve ...és még egymillió lépés című sorozatairól ismerik. _____
7. Ő fedezte fel és nevezte el (Rudolf trónörököséről) a Rudolf-tavat és (Rudolf feleségéről, Stefánia belga hercegnőről) a Stefánia-tavat Afrikában. A Turkana-(Rudolf-)tótól délre, a Suguta kiszáradt folyó völgyében felfedezett egy aktív vulkánt, melyet róla neveztek el és mind a mai napig így hívják. _____
8. Munkásságának legjelentősebb eredményeit balatoni kutatásai hozták meg. Sírja a balatonarácsi régi temetőben található. _____
9. A DVTK aranyjelvényes tájfutója volt. Harmincadik születésnapját 1993. január 6-án Ugandában a Ruwenzori-hegység 5109 m magas Margherita-csúcsán töltötte. Január 30-án érkezett haza. Malária-fertőzését influenzának diagnosztizálták. Február 11-én meghalt. _____
10. Magyar származású felfedező, Afrika-kutató. Samuel White Baker felfedező második felesége. Ő az egyetlen magyar felfedezőnő, akit az afrikaiak a Myadue, azaz Hajnalcsillag névvel illeltek.

IV. Aki keres, az talál!

Híres, nevezetes földrajzi helyeket kell megtalálnod, illetve kitalálnod!

10 pont/

1. A tó a Nagy-hasadékvölgy nyugati ágában helyezkedik el egy hegyfalakkal határolt völgyben. Afrika legnagyobb hasadéktava, amely egyben a világ második legmélyebb tava. _____
2. 1960-ban még a Föld negyedik legnagyobb tava, ma már alig maradt belőle valami. A tavat tápláló folyók, az Amu-darja és a Szir-darja vizének öntözésre való felhasználása, valamint mikroklimatikus változások következtében az 1960-as évektől a tó vízszintje jelentősen csökkent. _____
3. A gleccser a világ legnagyobb gleccsere, az Antarktison található. 80 km széles, 434 km hosszú és körülbelül 2500 m mélyre hatol a tengerbe. _____
4. Itt található a Föld legmélyebb pontja, a Challenger-mélység, ahol az óceán mélysége 11 034 méter. Milyen árokban járunk? _____
5. A legnagyobb ismert hegy a Naprendszerben, a Marson található. A központi magaslat 27 km-re emelkedik ki környezetéből. _____
6. Horvátországban található tórendszer. Európa egyik legszebb természeti látványossága egy völgyben terül el, erdős hegyek veszik körül. 1979-től az UNESCO világörökségi listáján is megtalálható. _____
7. Elsősorban 79-es kitöréséről híres, ami megsemmisítette a két római várost, Pompeiit és Herculaneumot és 10-25.000 ember halálát okozta. Azóta számtalanszor kitört és ma az egyik legveszélyesebb vulkánnak tekintik a világon, mivel 3 millió ember él a közelében. _____
8. A vízesés a világ legmagasabb vízesése, Venezuela keleti részén. A vízesés magassága, a teljes szintkülönbséget számítva 979 méter. Ezen belül a víz megszakítás nélkül 807 métert zuhan egy szikla pereméig, amelyen átbukva további 172 métert zuhan a hegy lábáig, egy hatalmas sziklamedencébe. _____
9. Egy hatalmas barlang Vietnamban, a Phong Nha – Ke Bang Nemzeti Park területén, az ország középső részén, a Vietnami-hegységben. Nevét a benne található gyors folyású földalatti folyóról kapta. A barlang méretei óriásiak, egy negyven emeletes felhőkarcoló is elérne benne, így könnyen lehet, hogy ez a világ legnagyobb barlangja. _____
10. Község Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Záhonyi járásban. A jelenkori Magyarország lakott helységei között, az alfabetikus névsorrendet tekintve az utolsó, önálló közigazgatással bíró település. Az Észak-Alföld legészakibb fekvésű települése. _____

Forrás: internet, valamint általános iskolai tankönyvek